

Grupa krwi a ciąża

Ta ulotka opisuje badania, które można przeprowadzić podczas ciąży w celu:

- określenia grupy krwi;
- określenia grupy Rh; i
- sprawdzenia obecności przeciwciał.

Personel opiekujący się Panią w trakcie ciąży musi wiedzieć, jaką ma Pani grupę krwi, na wypadek, gdyby zaszła potrzeba przetoczenia krwi. Ponadto, ważne jest oznaczenie grupy Rh.

Co to jest grupa Rh?

Ma Pani jedną z czterech głównych grup krwi wymienionych poniżej:

- grupa O;
- grupa A;
- grupa B;
- grupa AB.

Ponadto ma Pani jeszcze jedną grupę krwi o nazwie Rh. Można mieć grupę Rh dodatnią lub Rh ujemną. Na przykład, pełna grupa krwi może być określona jako "grupa O Rh ujemna".

Co to są przeciwciała przeciwko czerwonym krwinkom?

Przeciwciała są naturalną siłą obronną organizmu przeciwko wszystkim czynnikom, które organizm rozpoznaje jako obce. Czerwone krwinki (erytrocyty) są nośnikami tlenu we krwi. Przeciwciała mogą powstać wtedy, gdy do układu krwionośnego dostaną się erytrocyty o innej grupie krwi. Może się to zdarzyć w przypadku transfuzji krwi lub ze strony płodu podczas ciąży

Przeciwciała przeciwko czerwonym krwinkom mogą przedostawać się z krwi ciężarnej do krwi dziecka. Może to spowodować uszkodzenie komórek krwi dziecka. Czasem zjawisko to może spowodować rzadki stan o nazwie choroba hemolityczna noworodków. Objawy choroby hemolitycznej noworodków to żółtaczką i niedokrwistość (inaczej anemia, czyli obniżona liczba czerwonych krwinek). Dzieci z tą chorobą wymagają zwykle przyjęcia do szpitala i leczenia, które obejmuje fototerapię (leczenie światłem), a czasem także transfuzję krwi.

Czy można zapobiegać chorobie hemolitycznej noworodków?

W sytuacji, gdy ciężarna ma grupę krwi Rh ujemną, a dziecko Rh dodatnią, organizm matki może zacząć produkować przeciwciała uszkadzające "obce" krwinki Rh dodatnie. Czasem dzieje się to w czasie ciąży, ale znacznie częściej po urodzeniu dziecka. U pacjentek z grupą krwi Rh dodatnią, problem ten zwykle nie występuje.

Zapobieganie chorobie hemolitycznej noworodków u kobiet z grupą krwi Rh ujemną polega na podaniu zastrzyku lub kilku zastrzyków immunoglobuliny anty-D w trakcie ciąży i, gdy dziecko ma grupę Rh dodatnią, po jego urodzeniu. Pozwala to na zatrzymanie produkcji przeciwciał przeciwko czynnikowi Rh w organizmie i zmniejsza ryzyko powstania tego problemu w kolejnych ciążach.

Co to jest immunoglobulina anty-D?

Immunoglobulina anty-D (zastrzyk) to preparat krwiopochodny, produkowany z krwi otrzymanej od dawców.

Czy immunoglobulina anty-D jest bezpieczna?

W rzadkich przypadkach immunoglobulina anty-D może powodować reakcje alergiczne. Proces produkcji tego preparatu jest ściśle kontrolowany, więc ryzyko zakażenia znanym wirusem z krwi dawcy jest bardzo niskie.

Jakie są zalety przesiewowego badania grupy krwi i obecności przeciwciał?

Badanie krwi proponowane jest we wczesnym okresie ciąży.

Po przeprowadzeniu badania pozna Pani swoją grupę krwi i uzyska informacje na temat czynnika Rh (grupa krwi Rh dodatnia lub ujemna). Grupa Rh ujemna jest rzadsza. Około 15% (15 osób na sto) populacji ma grupę Rh ujemną.

Badanie obejmuje także sprawdzenie obecności przeciwciał. Dobrze jest znać wynik tego badania, ponieważ, jeżeli kiedykolwiek będzie Pani potrzebowała transfuzji krwi, będzie można bezpiecznie ją przeprowadzić. W rzadkich przypadkach przeciwciała obecne we krwi ciężarnej mogą powodować ryzyko choroby u jej dziecka, co wyjaśniono powyżej. Gdy taka sytuacja zaistnieje, zarówno Pani jak i Pani dziecko zostaniecie objęci opieką specjalistyczną. To badanie krwi proponowane jest ponownie około 28 tygodnia ciąży.

Jakie są wady przesiewowego badania grupy krwi i obecności przeciwciał?

To badanie jest zwykłym badaniem krwi. Ryzyko jest takie samo jak przy każdym innym pobraniu krwi do badań.

Gdzie zostanie wykonane to badanie?

Informacji o miejscach, gdzie można wykonać badanie może udzielić położna.

Wyniki

Czy wyniki moich badań są poufne?

Państwowa służba zdrowia NHS przestrzega poufności wyników wszystkich badań. Zasady szpitali co do tego, ile osób ma dostęp do wyników badań, są różne. Położna będzie mogła wyjaśnić, jakie zasady panują w danej placówce.

W jaki sposób będę mogła otrzymać wynik badania przesiewowego grupy krwi?

Położna wyjaśni Pani jak i kiedy otrzyma Pani wyniki badania. Wynik badania powinna Pani otrzymać w ciągu trzech tygodni od momentu pobrania krwi.

Badania diagnostyczne w kierunku ustalenia grupy krwi i obecności przeciwciał przeciwko krwinkom czerwonym

Badanie przesiewowe grup krwi i przeciwciał przeciwko krwinkom czerwonym jest bardzo dokładne. Czasem, w przypadkach, gdy podejrzewa się lub stwierdza nieprawidłowość, może zająć potrzeba wykonania dodatkowego badania.

Co należy zrobić w przypadku stwierdzenia grupy Rh ujemnej?

Prosimy o jak najszybszy kontakt z położną lub lekarzem i poinformowanie ich, że ma Pani grupę Rh ujemną w przypadku, gdy:

- dojdzie do krwawienia z pochwy po 12 tygodniu ciąży;
- dojdzie do poronienia po 12 tygodniu ciąży; lub
- dojdzie do urazu brzucha (na przykład urazu spowodowanego przez pasy bezpieczeństwa w trakcie wypadku samochodowego lub urazu w wyniku upadku).

W każdym z wyżej wymienionych przypadków organizm może zacząć produkować przeciwciała i może Pani wymagać podania immunoglobuliny anty-D.

Dlaczego zaleca się podanie immunoglobuliny anty-D?

Podanie immunoglobuliny anty-D zaleca się w celu obniżenia ryzyka wytworzenia przeciwciał. W każdym z poniższych przypadków należy podać preparat immunoglobuliny anty-D:

- wykonanie zabiegu amniopunkcji
- pobranie próbki kosmków kosmówki
- poród (zazwyczaj tylko w przypadku, gdy dziecko ma grupę krwi Rh dodatnią)
- ciąża ektopowa (pozamaciczna)
- przerwanie ciąży.

Prosimy pamiętać o informowaniu personelu służby zdrowia, który będzie się Panią opiekował, o tym, że ma Pani grupę krwi Rh ujemną.

W trakcie ciąży przeprowadzone zostaną badania poziomu przeciwciał. Ponadto, podczas ciąży może Pani wymagać podawania zastrzyków z immunoglobuliny anty-D, zapobiegających powstawaniu późniejszych problemów.

Dalsze informacje

Bardziej szczegółowe informacje na temat grupy krwi Rh ujemnej może Pani uzyskać od swojej położnej lub lekarza w szpitalu (wybranego przez Panią położnika).

Ulotka: Grupy krwi i przeciwciała przeciwko erytrocytom w ciąży (Blood Groups and Red Cell Antibodies in Pregnancy). Dostępna na stronie: http://hospital.blood.co.uk/library/patient_information_leaflets/leaflets/index.asp (Aktualizacja 22/09/09)

© Copyright 2010 Public Health Wales NHS Trust. Wszelkie prawa zastrzeżone. Zabrania się powielania w całości lub w części bez zgody właściciela praw autorskich.

www.antenatalscreening.org

Kwiecień 2010

BG Wydanie 9